

Stowarzyszenie Autorów **ZAiKS**

RAPORT ROCZNY 2015

PODSTAWOWE INFORMACJE O STOWARZYSZENIU AUTORÓW ZAIKS

ZAiKS chroni utwory zarówno członków stowarzyszenia, jak i twórców, którzy powierzyli mu swoje utwory pod ochronę. Zarządza także prawami twórców zagranicznych na podstawie umów o wzajemnej reprezentacji. Stowarzyszenie służy zarówno autorom jak i użytkownikom utworów.

ZGODNIE Z §1 STATUTU:

Stowarzyszenie Autorów ZAiKS
zrzesza twórców w celu:

- ochrony praw autorskich,
- działania na rzecz rozwoju twórczości,
- prowadzenie działalności socjalnej na rzecz swoich członków.

W 2015 r. nie wprowadzono żadnych zmian do Statutu Stowarzyszenia Autorów ZAiKS.

Trzy główne pola działalności stowarzyszenia:

- udzielanie użytkownikom twórczości zgody na jej eksploatację w imieniu tysięcy autorów
- inkasowanie wynagrodzeń autorskich od użytkowników
- podział wynagrodzeń i przekazywanie ich twórcom

ZAiKS wykonuje zbiorowy zarząd prawami autorskimi na następujących polach eksploatacji:

- utrwalanie, zwielokrotnianie, wprowadzenie do obrotu,
- publiczne wykonanie, odtwarzanie
- wyświetlanie,
- nadania radiowe i telewizyjne,
- reemisja, oraz
- publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

Władzami Stowarzyszenia są:

- 1) Zjazd Delegatów
- 2) Rada Stowarzyszenia
- 3) Zarząd Stowarzyszenia i jego Prezydium
- 4) Komisja Rewizyjna
- 5) Sąd Koleżeński

Skład Prezydium Zarządu na dzień 31 grudnia 2015 r.

Janusz Fogler – Przewodniczący
Michał Komar – Zastępca Przewodniczącego
Andrzej Wojtaś – Sekretarz
Marcin Błażewicz – Skarbnik
Ryszard Ulicki – Zastępca Sekretarza
Eustachy Ryłski – Zastępca Skarbnika

Członkowie Rady Stowarzyszenia:

Edward Pałasz – przewodniczący;
Ilona Łepkowska – z-ca przewodniczącego;
Rafał Marszałek – sekretarz;
Krzysztof Choiński;
Krzysztof Dzikowski;
Maria Etienne;
Robert Jarocki (zmarł 16 czerwca 2015 r.);
Andrzej Jaroszewicz;
Eugeniusz Kabatc;
Jan Kidawa-Błoński;
Krzysztof Knittel;
Romuald Lipko;
Grzegorz Moryciński (do 15 marca 2015 r.);
Józef Skrzek;
Stanisław Sojka;
Józef Tejchma;
Janina Zając-Trońska.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Stowarzyszenie liczyło 2336 członków, w tym 1605 członków zwyczajnych i 731 członków nadzwyczajnych.

W samym 2015 r. członkostwo uzyskały 140 osoby, w tym 89 członków nadzwyczajnych, a 51 członków nadzwyczajnych uzyskało status członków zwyczajnych.

Dyrekcja Generalna:

DYREKTOR GENERALNY

Krzysztof Lewandowski

ZASTĘPCA DYREKTORA GENERALNEGO

Krzysztof Szuster

ZASTĘPCA DYREKTORA GENERALNEGO

Jerzy Badowski (do 1 czerwca 2016 r.)

ZASTĘPCA DYREKTORA GENERALNEGO / DYREKTOR FINANSOWY

Piotr Wąsaty

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Dorota Kukuć

UTWORY CHRONIONE PRZEZ ZAIKS

utwory dramaturgiczne i sceniczne
pantomima wiersze tłumaczenia literatury
libretta operowe i musicalowe kabarety
skecze teksty słuchowisk teksty piosenek
tłumaczenia literatury libretta operowe i musicalowe
scenariusze i dialogi filmowe utwory choreograficzne teksty piosenek
teksty słuchowisk utwory dramaturgiczne i sceniczne
utwory choreograficzne adaptacje
utwory muzyczne (muzyka poważna i rozrywkowa)
scenariusze i dialogi filmowe

LICZBA UTWORÓW BEZPOŚREDNIO
POWIERZONYCH ZAIKS-OWI NA DZIEŃ
31.12.2015 R. WYNIOSŁA 417 348.

NA PODSTAWIE 126 UMÓW O WZAJEMNEJ
REPREZENTACJI Z PODOBNYMI
ORGANIZACJAMI NA CAŁYM ŚWIECIE,
ZAIKS CHRONI W POLSCE PONAD 3 MLN.
TWÓRCÓW ZAGRANICZNYCH I W REZULTACIE
REPREZENTUJE OK. 50 MLN. UTWORÓW.

AKTYWNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

Stowarzyszenie jest członkiem następujących organizacji a jego przedstawiciele uczestniczą w cyklicznych zgromadzeniach i grupach roboczych tych trzech organizacji oraz poszerzają wiedzę i doskonałą umiejętności w ramach organizowanych przez nie szkoleń. Przedstawiciele ZAiKS-u od lat uczestniczą w stałych spotkaniach, obradach i sympozjach zagranicznych, podczas których ustalane są zasady współpracy i podejmowane są decyzje, przekładające się na szybsze ściąganie należności autorskich i ich repartycję. Wybierane są nowe władze poszczególnych komisji, grup roboczych oraz władze naczelne CISAC, BIEM i GESAC.

CISAC (Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs) – Międzynarodowa Konfederacja Związków Autorów i Kompozytorów, od 1926 r.

BIEM (Bureau International des Sociétés Gérant des Droits d'Enregistrement et de Reproduction Mécanique) - Międzynarodowe Biuro Nagrań Mechanicznych, od 1929 r.

GESAC (Groupement Européen des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs) Europejskie Zrzeszenie Stowarzyszeń Autorów i Kompozytorów, od 2004 r.

Twórcy ZAiKS-u wybrani do nowych zarządów rad autorskich CISAC i GESAC

- **SIENNA, 14-15 PAŹDZIERNIKA**

CIAM, zastępca przewodniczącego Prezydium Zarządu, Marek Hojda wybrany do ExCo

- **PEKIN, 5-6 LISTOPADA**

Kongres Writers & Director Worldwide w.
– do Zarządu ponownie wybrano reprezentującą ZAiKS Małgorzatę Semil

- **BRUKSELA, 18 LISTOPADA 2015**

Pod auspicjami GESAC i ECSA odbyło się forum Meet the Authors; pod hasłem „Play Fair”, dotyczyło sprawiedliwego podziału zysków płynących z wykorzystania i odbioru treści kultury w internecie. Forum zgromadziło czołowych przedstawicieli wszystkich grup zaangażowanych w tworzenie polityki unijnej w zakresie kultury i prawa autorskiego. Twórcy polscy zrzeszeni w ZAiKS-ie wraz z przedstawicielami stowarzyszenia oraz polscy europosłowie podczas formalnych i nieformalnych spotkań rozmawiali na temat nieadekwatności wynagrodzeń autorskich za utwory dostępne w sieci w stosunku do skali zysków generowanych przez te treści kultury.

KWESTIE PRAWNE

W 2015r. Stowarzyszenie Autorów ZAiKS uczestniczyło w pracach parlamentarnych nad rządowym projektem ustawy, mającej na celu wdrożenie przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/28/UE z dnia 25 października 2012r. w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów osieroconych, dyrektywy 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej a także dostosowanie polskiej ustawy o prawie autorskim do przepisów dyrektywy 2001/29/WEW z dnia 22 maja 2001r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym. Nową ustawę, która m.in. wprowadziła do polskiego ustawodawstwa prawo do wynagrodzenia za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki publiczne (public lending right), regulacje dotyczące korzystania z tzw. utworów osieroconych oraz korzystania z utworów niedostępnych w obrocie handlowym a także przepisy poszerzające zakres dozwolonego użytku publicznego i likwidujące opłaty związane z publikacją utworów znajdujących się w domenie publicznej, uchwalono w dniu 11 września 2015r.

W 2015 r. stowarzyszenie opiniowało także cztery projekty aktów wykonawczych do uchwalonej ustawy.

FINANSE

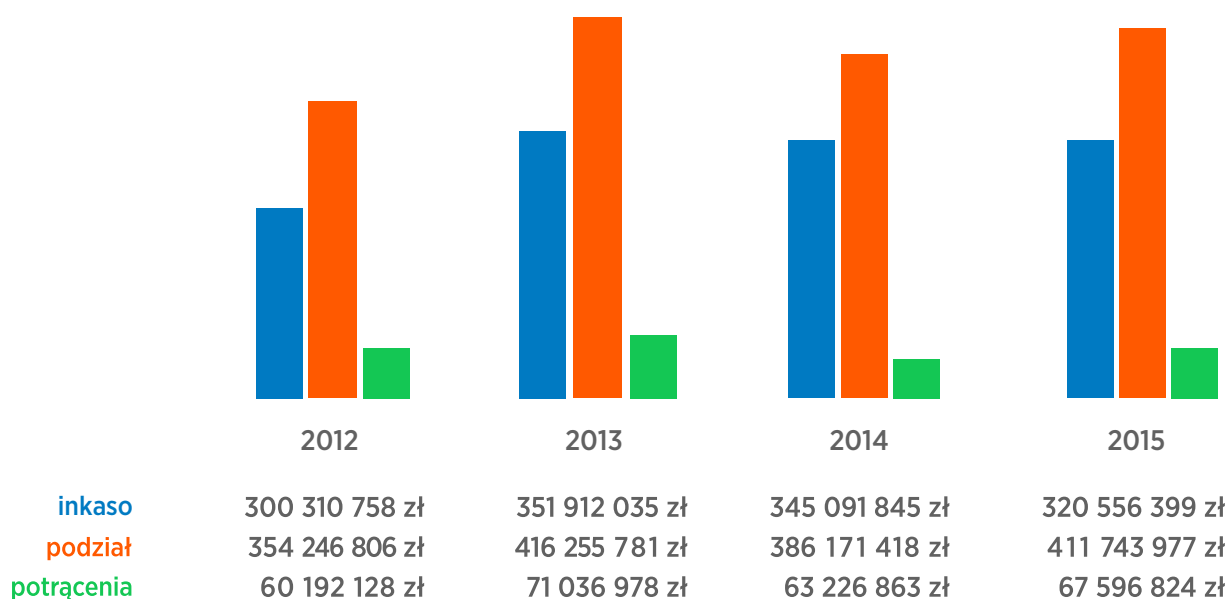
Wpływy w 2015 roku z uwzględnieniem źródeł inkasa wyniosły 320 556 399 zł.

	Fonografia i wideografia	20 538 283 zł
	Publiczne wykonania i odtwarzania	87 694 778 zł
	Wyświetlenia w kinach	9 771 619 zł
	Wystawienia sceniczne	16 077 420 zł
	Nadania radiowe i telewizyjne	128 725 023 zł
	Reemisja	50 629 329 zł
	Internet	4 460 269 zł
	Czyste nośniki (prywatne kopiowanie)	2 071 132 zł
	Pozostałe	588 546 zł

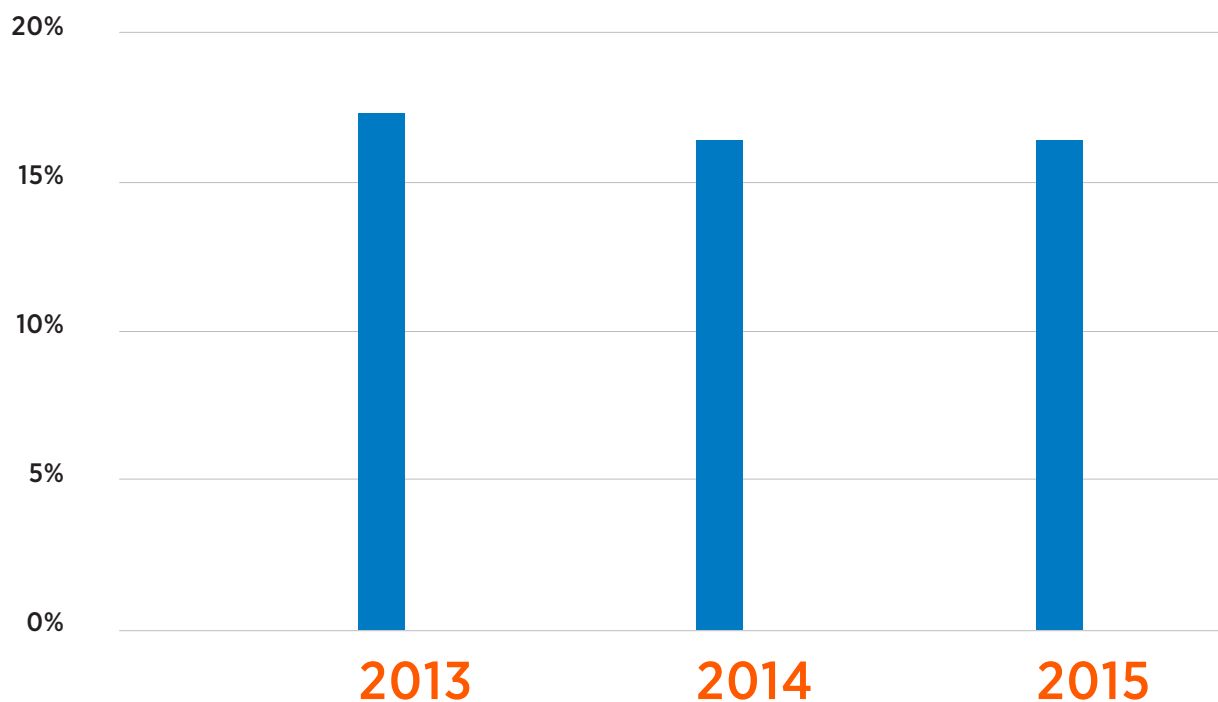
ogółem
320 556 399 zł

W 2015 r. podzielono łącznie 411 743 977 zł. Potrącenia na zwrot kosztów inkasa w 2015 roku wyniosły 67.596.824,17 zł. i były wyższe w stosunku do roku 2014 o 6,91%. W tym roku podział zainkasowanych honorariów był większy o 6,62% w stosunku do roku 2014, co spowodowało ów wzrost.

KOSZTY INKASA

Średni koszt inkasa w 2015 r. wyniósł 16,42 %. Mieszczą się tu zarówno koszty pozyskania wynagrodzeń jak i ich podziału. ZAiKS nie potrąca odrębnie kosztów repartycji.

AUDYT

Według opinii biegłego rewidenta KPMG, sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia Autorów ZAiKS przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Stowarzyszenia na dzień 31 grudnia 2015 r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w ustawie o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych, jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Stowarzyszenia oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych, we wszystkich istotnych aspektach, ksiąg rachunkowych.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA ROK 2015 / ZŁ

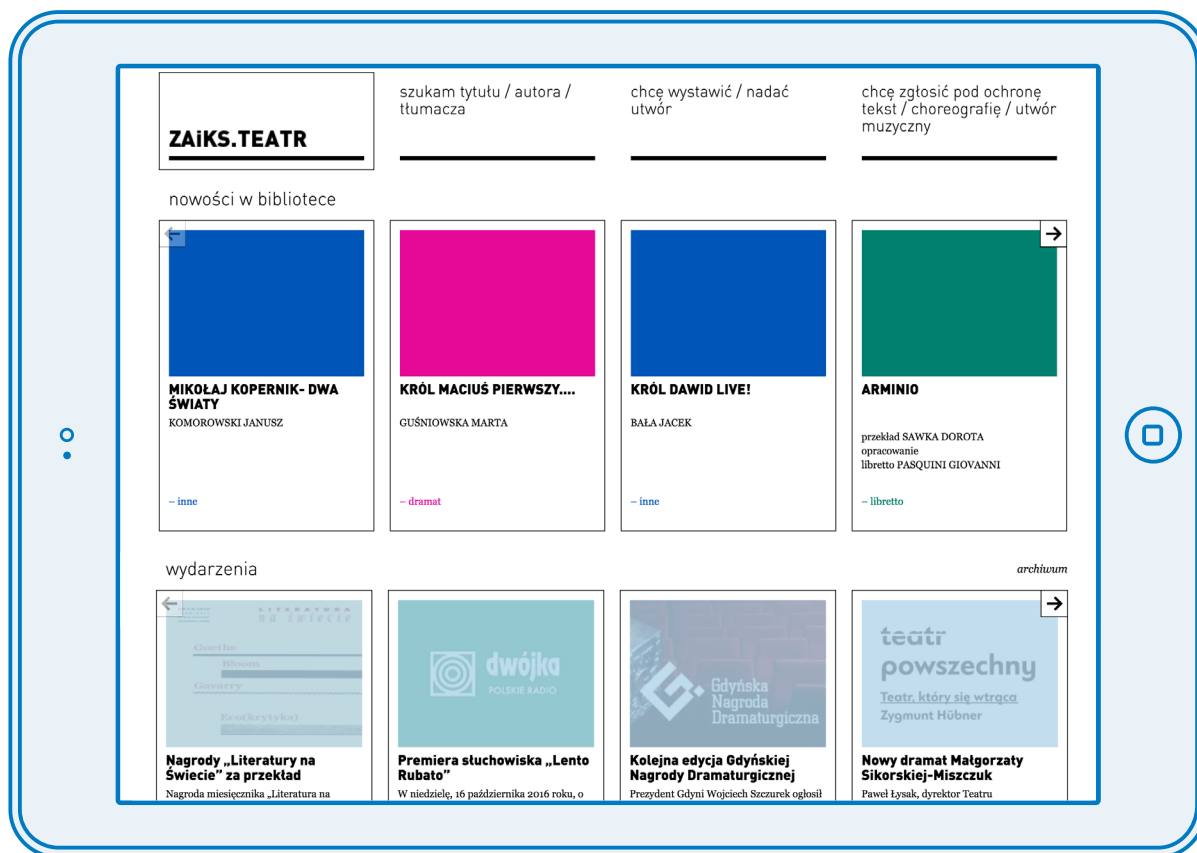
A.	Przychody netto ze sprzedaży	84 381 314,04
B.	Koszt sprzedanych produktów	14 615 210,37
C.	Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (A-B)	69 766 103,67
D.	Koszt sprzedaży	626 234,50
E.	Koszty ogólnego zarządu	71 380 933,87
F.	Zysk (strata) ze sprzedaży (C-D-E)	-2 241 064,70
G.	Pozostałe przychody operacyjne	7 028 789,94
H.	Pozostałe koszty operacyjne	1 898 034,42
I.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (F+G-H)	2 889 690,82
J.	Przychody finansowe	23 359 701,80
K.	Koszty finansowe	13 260,71
L.	Zysk (strata) z działalności gospodarczej (I+J-K)	26 236 131,91
M.	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00
N.	Zysk (strata) brutto (L+-M)	26 236 131,91
O.	Podatek dochodowy	107 437,00
P.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00
R.	Zysk/strata netto (N-O-P)	26 128 694,91

AUDYT

BILANS NA KONIEC ROKU 2015 / ZŁ

A	Aktywa trwałe	47 777 212,34
I	Wartości niematerialne i prawne	38 732,86
II	Rzeczowe aktywa trwałe	47 738 479,48
1.	Budynki i grunty	46 249 332,01
2.	Urządzenia techniczne i maszyny i inne	1 489 147,47
3.	Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00
B.	Aktywa obrotowe	1 017 811 283,01
I	Zapasy	35 856,66
II	Należności krótkoterminowe	7 698 751,32
1.	Należności z tytułu dostaw towarów i usług	12 403,13
2.	Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł i ubezpieczeń	22 827,91
3.	Należności pozostałe	7 663 520,28
III	Inwestycje krótkoterminowe	1 006 882 263,46
1.	Krótkoterminowe aktywa finansowe w pozostałych jednostkach	597 792 095,79
2.	Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	409 090 167,67
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 194 411,57
	Aktywa razem	1 065 588 495,35
A	Fundusze własne	370 340 980,78
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	695 247 514,57
I	Rezerwy na zobowiązania	57 228 367,99
II	Zobowiązania długoterminowe	0,00
III	Zobowiązania krótkoterminowe	637 661 365,69
IV	Rozliczenia międzyokresowe	357 780,89
	Pasywa razem	1 065 588 495,35

ZAIKS ON-LINE

ZAIKS uruchomił stronę WWW.ZAIKSTEATR.PL poświęconą polskim i zagranicznym utworom dramatycznym i ich autorom, twórcom adaptacji, ilustracji muzycznej, choreograficznej oraz innym twórcom związanym z działalnością sceniczną. Starannie zaprojektowana, przejrzysta i intuicyjna strona ułatwia użytkownikom – np. teatrom czy rozgłośniom – szybki dostęp do katalogu dzieł zgłoszonych pod ochronę ZAIKS-u, z możliwością wyszukiwania utworów według różnych kryteriów. Dostępne są także informacje i formularze dla tych, którzy chcą wystawić lub nadać utwór, jak również dla twórców zgłaszających utwór pod ochronę ZAIKS-u. Na stronie informujemy o nowościach w bibliotece ZAIKS-u i zamieszczamy m.in. bieżące informacje o dokonaniach twórców oraz rozmowy z autorami stowarzyszonymi lub chronionymi przez ZAIKS.

ZAIKS w sposób systematyczny ulepsza i rozwija platformę serwisów internetowych ZAIKS online, w 2015 roku m.in. o funkcjonalność „ZGŁOŚ KONCERT” – narzędzie adresowane do twórców, których utwory są wykorzystywane na koncertach. Pozwala sprawdzić, czy organizator koncertu płaci należne tantiemy autorom wykorzystywanego repertuaru.

EDUKACJA I SZKOLENIA

W 2015 r. odbyło się 10 szkoleń z cyklu Poniedziałki pod Królami. Spotkania te mają charakter otwarty, biorą w nich udział nie tylko twórcy związani z ZAiKS-em lecz także osoby trzecie (w tym przedstawiciele fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, studenci i uczniowie). Podczas spotkań omawiano zagadnienia z zakresu prawa autorskiego, zbiorowego zarządu, działań ZAiKS-u i szeroko pojętej komunikacji społecznej. ZAiKS brał również udział w szkoleniach z zakresu prawa autorskiego dla podmiotów zewnętrznych. W roku 2015 odbyło się ponad 20 spotkań w szkołach, oraz liczne szkolenia m.in. dla młodych twórców, przedstawicieli instytucji kultury, policji oraz prokuratury.

Ponadto Stowarzyszenie współorganizowało oraz brało udział w kilkunastu konferencjach i seminariach poświęconych prawu autorskiemu, takich jak Konferencja VII Forum Prawa Autorskiego MKiDN poświęcona systemom rozszerzonego zbiorowego licencjonowania lub Konferencji Naukowej „Zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi i pokrewnymi w przeddzień implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 lutego 2014 r.”